BİD'AT EHLİNİ NASIL TANIYABİLİRSİN?

﴿ كيف تعرف أهل البدع ﴾

[Türkçe – Turkish – تركي]

Hazırlayan: Muhammed Şahin

Tetkik : Ümmü Nebil

2009 – 1430

islamhouse.com

﴿ كيف تعرف أهل البدع ﴾

« باللغة التركية »

إعداد: محمد شاهين

مراجعة: أم نبيل

2009 - 1430

islamhouse.com

بسم الله الرحمن الرحيم

Şüphesiz hamd, ancak Allah'adır. O'na hamd eder, O'ndan yardım ve mağfiret dileriz. Nefislerimizin şerrinden, amellerimizin kötülüklerinden Allah'a sığınırız.Allah kime hidâyet verirse, hiç kimse onu saptıramaz.Kimi de saptırırsa, hiç kimse ona hidâyet veremez.

Allah'tan başka ilah olmadığına,O'nun bir ve tek olup,ortağı bulunmadığına şehâdet ederim.Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-'in de Allah'ın kulu ve elçisi olduğuna şehâdet ederim. Allah ona, âline, ashabına, kıyâmet gününe kadar onların izlerinden gidecek olanların hepsine salât ve selâm eylesin.

Bundan sonra:

Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurmuştur:

((إِنَّ أَصْدَقَ الْحَدِيثِ كِتَابُ اللهِ، وَخَيْرَ الْهَدْيِ هَدْيُ مُحَمَّدٍ ﷺ وَشَرَّ الْأُمُورِ مُحْدَثَاتُهَا، وَكُلَّ مُحْدَثَةٍ بِدْعَةٌ، وَكُلَّ بِدْعَةٍ ضَلَالَةٌ، وَكُلَّ ضَلَالَةٍ فِي النَّارِ.))

[رواه النسائي وصححه الألباني في صحيح سنن النسائي]

"Şüphesiz sözlerin en doğrusu, Allah'ın kitabıdır. Yolların en güzeli, Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-'in yoludur. İşlerin en şerlisi, (dînde aslı olmayıp) **sonradan çıkarılan yeniliklerdir** (dîndeki bid'atlardır). (Dînde) **sonradan çıkarılan her yenilik, bid'attir. Her bid'at, dalâlettir** (sapıklıktır). **Her dalâlet** (in sahibi) **de, ateştedir."**[1]

Yine şöyle buyurmuştur:

((إِنَّ اللهَ حَجَبَ التَّوْبَةَ عَنْ كُلِّ صَاحِبِ بِدْعَةٍ حَتَّى يَدَعَ بِدْعَتَهُ.))

[رواه الطبراني وإسناده حسن، وصححه الألباني في صحيح التغيب والترهيب]

"Allah tevbe ile bid'at sahibi arasına engel koymuştur.Bid'atçı, bid'atını terkedinceye kadar o engeli kaldırmaz." [2]

Süfyân es-Sevrî -Allah ona rahmet etsin- şöyle demiştir:

"Bid'at, İblis'e günahtan daha sevimlidir.Zirâ günahtan tevbe edilir, ama bid'attan tevbe edilmez."[3]

---

[1] Nesâî; hadis no:1560. Elbânî, "Sahîh-i Sünen-i Nesâî; hadis no:1578.

[2] Taberânî rivâyet etmiştir. Hadis, hasendir.Elbânî de "Sahîhu't-Terğîb ve't-Terhîb"de hadisin sahih olduğunu belirtmiştir.

[3] Bkz: el-Lâlikâî; 1185.

İmam Şâtıbî -Allah ona rahmet etsin- bunun sebebini şöyle açıklamaktadır:

"Bid'atı işleyenin onu meşru kabul etmesinden başka bir anlamı yoktur."

Bid'atçı, bid'atını meşru bir ibâdet olarak yerine getirdiği için tevbe etmez, hatta bununla Allah'a yaklaşacağını sanır.

İmam Şâtıbî -Allah ona rahmet etsin- bid'atın ne olduğunu şöyle açıklamaktadır:

"Dînde sonradan çıkarılan ve şer'î imiş gibi görünen bir yoldur ki onunla Allah'a daha çok ibâdet kasdolunur ve şer'î yoldan kasdedilen şeyler onunla gerçekleştirilmek istenir." [1]

Bir başka eserinde şöyle demektedir:

"Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- ile onun ashâbından düşünce ve talimlerine, kısaca sünnete aykırı olarak, sonradan ortaya çıkan bir anlayıştır."[2]

Günümüzdeki bid'atçıların:

"Biz de ehli sünnetiz" veya **"Biz de hak yoldayız"** dediklerini çokca duyarsınız. Çünkü İmam Berbehârî'nin dediği gibi:

"İslâm sünnettir, sünnet İslâm'dır."[3]

Bu yüzden tüm bid'atçılar kendilerini meşru gösterme yarışındadırlar.

Nitekim İmam Şevkâni -Allah ona rahmet etsin- bu fenomeni şöyle açıklamaktadır:

"(Bid'atçı) **bid'atını açığa vuramaz, aksine zındıkların küfürlerini gizledikleri gibi bid'atlarını gizlerler. Dînde bütün bid'atçılar da böyledir."**[4]

Bid'atçılar, bid'atlarını açık açık ilân ettikleri zaman arkalarından gidecek kimse bulamayacaklarını gayet iyi bilmektedirler.

Bu çalışmamızda müslümanların bid'atçıları daha kolay tanımaları, onlardan sakınmaları ve onları deşifre edip onların şeytânî maskelerini düşürmek için bazı niteliklerini sıralamayı uygun gördük.

---

[1] Bkz: el-İ'tisâm

[2] Bkz: el-Muvâfakât

[3] Bknz: Berbehârî; "Şerh'us-Sünneh"

[4] Bknz: "Risâletu's-Selefiyye; "Akaid Risâleleri" olarak Türkçe basılmıştır

Bid'atçıların belirgin bazı vasıflarını ve alametlerini şöyle sıralayabiliriz:

1. Dinde bölünme, parçalanma ve gruplaşma:

Birbirlerini destekleyip mükemmelleşme adına bir çok İslâmî grupların var olması gerektiği fikriyle fırkalaşmaya veya gruplaşmaya dâvet ederler.

Ebu Muzaffer el-Sâmânî -Allah ona rahmet etsin- şöyle demiştir:

"Hadis ehlinin doğru yolda olduğunun bir delili de şudur: İlkinden sonuncusuna, geçmişten günümüze kadar,değişik diyâr ve çağlarda da olsalar kitaplarını karıştırdığınız zaman akidelerinin, tutum ve davranışlarının hep aynı olduğunu görebilirsiniz. Hepsi aynı temel üzerine binâ edilmiş bir yolda yürümüş, bölünmemiş ve bu yoldan ayrılmamışlardır."

Ama bid'at ve hevâ ehline baktığınızda onları bölük pörçük ve birçok fikirde fırka fırka olduğunu görürsünüz.Onlardan iki kişiyi bile aynı düşüncede olduklarını bulamazsınız. Birbirlerini çekiştirdiklerini,hatta birbirlerini tekfir ettiklerini görürsünüz.Öyle ki oğlu babasını, komşu komşusunu tekfir eder.

Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur:

[v w x y z { | } ~ وَرَآءِ جُدُرِۭۚ بَأۡسُهُم بَيۡنَهُمۡ شَدِيدٞۚ

تَحۡسَبُهُمۡ جَمِيعٗا © شَتَّىٰۚ ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمۡ قَوۡمٞ لَّا يَعۡقِلُونَ ﴿١٤﴾ Z [سورة الحشر الآية: ١٤]

"Onlar, sizinle topluca savaşı; ancak surla çevrilmiş kasabalarda veya duvarlar arkasında kabul ederler.Onların kendi aralarındaki çekişmeleri (düşmanlıkları) şiddetlidir. Sen, onları toplu (sözbirliği etmişler) sanırsın, ama kalpleri darmadağınıktır. Bunun sebebi; onların (Allah'ın emrini) akıl etmeyen (ve O'nun âyetlerini düşünmeyen) bir topluluk olmalarındandır."[1]

Bu, bid'atçıların tipik hâlidir. Hiçbir zaman ittifak halinde değillerdir.

Nitekim Allah Teâlâ onlar hakkında şöyle buyurmuştur:

XWV U T ¦ R Q P O N M L K J I [

[سورة الأنعام الآية: ١٥٩] Z] \ [Z Y

"Dinlerini parça parça edenler, bölük bölük olanlar yok mu? (Ey Peygamber!) Senin onlarla hiçbir alakan yoktur (sen onlardan uzaksın). Onların işi, ancak Allah'a kalmıştır. Sonra O, (kıyâmet günü onların) ne yaptıklarını kendilerine haber verecektir."[2]

---

1 Haşr Sûresi:14

2 En'am Sûresi:159

2. Bid'atçılar, hakkı kabul etmezler ve hevâlarına uyarlar.

"Bid'atçı, şeriate karşı inatçıdır ve ona aykırı hareket eder.Zirâ Şâri', kuldan istenilen şeyler için özel şekillerde özel yollar belirlemiştir. Emir ve nehiy ile vaad ve vaid ile bu yolları sınırlamış ve hayrın bu yollarda, şerrin de bu yolların dışına çıkmakta olduğunu haber vermiştir. Çünkü Allah Teâlâ bilir, biz bilmeyiz. Allah Teâlâ, Elçisi Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-'i sadece âlemlere rahmet olarak göndermiştir. Bid'atçı ise, bunların hepsini reddetmektedir.Bid'atçı, daha başka yolların olduğunu, Allah Teâlâ'nın bu yollara sınır koymadığını ve belirlemediğini iddiâ eder.Sanki Allah Teâlâ bilir,biz de biliriz, demektedir. Hatta Şâri'in belirlediği yollara ilâveler yapmasından, belki de -hâşâ- Şâri'in bilmediği şeyleri kendisinin bildiği anlaşılmaktadır. Şayet bid'atçının maksadı bu ise, şeriate ve Allah Teâlâ'ya karşı bir küfürdür, maksadı bu değilse, o zaman da apaçık bir sapıklıktır."[1]

3. Bid'atçılar, şeyhlerini ve cemaat liderlerini hatasız kabul etmede ve onları körü körüne taklid etmede fanatiktirler, fikirlerine ve düşüncelerine bağlılıkta taassub sahibidirler.

Uyulması gereken imam, Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'dir. Başkasına uymak akıllılık değildir. Bu selef-i salihin yoludur.

İbn-i Receb el-Hanbelî -Allah ona rahmet etsin- şöyle der:

"... sahâbe ve onlardan sonra gelen nesiller, sahih sünnete aykırı hareket eden herkesi eleştirmişler ve bazen bu eleştirinin dozunu çok yükseltmişlerdir. Bunu ise, o insanlara kin ve nefret duydukları için yapmamışlardır.Aksine onlar, sevip, değer verdikleri insanlardır.Ancak gönüllerinde Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'in sevgisi daha ileri ve onun emri bütün yaratıkların emrinin üstündedir. Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'in emri ile başkasının emri çatışınca, Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'in emri öne alınıp uyulmaya daha lâyıktır."[2]

4. Bid'atçılar, sürekli bid'atlarına çağırırlar.

"Kendi Bid'atlarına başkalarını da çağırmak, o bid'atı işlemeye teşvik etmek, hatta başkalarını o bid'ata göre düzeltmeye çalışmak, bütün bid'atçıların âdetidir. Çünkü başkasının kendi davranışlarını örnek almasını ve kendi izlediği yoldan gitmesini istemesi, onun yaratılışında mevcut olan fıtrî bir duygudur. Muhalifin muhalefeti de muvafıkın muvafakati da bu duygu sebebiyle ortaya çıkar ve farklı görüş sahipleri arasındaki kin ve düşmanlık da bundan kaynaklanır."[3]

---

[1] Bkz: İmam Şâtıbî; "el-İ'tisâm"
[2] Elbânî; "Sifetu Salâti'n-Nebî"de İbn-i Receb'ten nakletmiştir.
[3] Bkz: İmam Şâtıbî; "el-İ'tisâm"

5. Bid'atçılar, bid'atlarını hep meşru gösterme çabasındadırlar.

"Bid'atçı, (bid'atını) onu sünnete benzetmek için yapar.Böylelikle o, bununla başkasına sünnet işliyormuş izlenimini verir ya da işlediği bid'at kendisine sünnetmiş gibi gelir. Çünkü insan meşru olana benzemeyen bir şeyin peşinden gitmek istemez. Böyle bir bid'atı işlemekle herhangi bir yarar elde edemez, herhangi bir zararı gideremez ve başkaları da onun peşinden gitmez.Bu sebeple bid'atçinin hayırlı insanlar içindeki makam ve mevkii bilinen bir şahsa uyduğunu iddiâ ederek de olsa meşru gibi görünen şeylerle bid'atını desteklediğini görürsünüz."[1]

6. Bid'at ve hevâ ehlinin alametlerinden birisi de müteşâbih âyetlere uymaları ve muhkem âyetleri terk etmeleridir.

Âişe'den -Allah ondan râzı olsun- rivâyet olunduğuna göre o şöyle demiştir:

((تَـلَا رَسُـولُ اللهِ ﷺ هَـذِهِ الْآيَـةَ: [g h i j k l m

n o p q r s ꜝ u v w x y z { | }

ٱلْفِتْنَةِ وَٱبْتِغَآءَ تَأْوِيلِهِۦ وَمَا يَعْلَمُ تَأْوِيلَهُۥٓ إِلَّا ٱللَّهُ وَٱلرَّٰسِخُونَ فِى ٱلْعِلْمِ يَقُولُونَ ءَامَنَّا ~

بِهِۦ كُلٌّ مِّنْ عِندِ ´ | ¶ ¸ إِلَّآ أُوْلُوا۟ ٱلْأَلْبَٰبِ ﴿٧﴾ Z [سورة آل عمران الآية: ٧]

قَالَتْ: قَالَ رَسُولُ اللهِ ﷺ: فَإِذَا رَأَيْتِ الَّذِينَ يَتَّبِعُونَ مَا تَشَابَهَ مِنْهُ فَأُولَئِكِ الَّذِينَ سَمَّى اللهُ فَاحْذَرُوهُمْ.)) [متفق عليه]

"Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-: 'Sana kitabı indiren O'dur. O'nun bazı âyetleri muhkemdir ki, bunlar kitabın anasıdır. Diğer bir kısmı da müteşâbihlerdir. İşte kalplerinde eğrilik bulunanlar fitne çıkarmak ve te'vîle yeltenmek için müteşâbih olanlara uyarlar. Halbuki onun gerçek te'vîlini, ancak Allah bilir. İlimde derinleşmiş olanlar: Biz ona îmân ettik, hepsi Rabbimizin katındandır, derler. Ancak akıl sahipleri düşünebilirler.'[2] âyetini okudu ve şöyle buyurdu: 'Ondan müteşâbih olanlara uyanları gördüğünüzde bilin ki onlar Allah'ın (kitabında) isimlendirdikleridir: Onlardan sakının."[3]

İbn-i Kesir -Allah ondan râzı olsun- şöyle demiştir:

"İşte kalplerinde eğrilik bulunanlar,fitne çıkarmak ve te'vîle yeltenmek için müteşâbih olanlara uyarlar."

---

[1] Bkz: İmam Şâtıbî; "el-İ'tisâm"
[2] Âl-i İmran Sûresi:7
[3] Buhârî ve Müslim

"Yani lafzı bakımından, sapık amaçlarına uygun biçimde tahrif etmeleri kendilerince mümkün olduğu ve kasdettekileri manaya ihtimali bulunduğu için Kur'an'dan sadece müteşâbih olan âyetleri alırlar.Muhkem âyetlerde ise bu imkânı elde edemezler. Çünkü bu âyetler onlara karşı birer reddiye ve aleyhlerinde hüccettir. Bu sebeple Allah Teâlâ: "...fitne çıkarmak ..." yani "... kendilerine uyanları saptırmak için müteşabihlere uyarlar..." buyurmaktadır. Bunda onların şu haline işâret vardır: Onlar sapıklıklarına Kur'an'dan delil getirirler. Halbuki Kur'an onların lehine değil, aleyhlerine bir delildir."[1]

7. Bid'atçılar, Kur'an'a ve sahih hadislere zıt bile olsa kendi imamlarını taklit ederler

İbn-i Kayyim -Allah ondan râzı olsun- şöyle demiştir:

"... sonradan gelenler, ilim ehlinin yolunu tersine çevirdiler, din işlerini altüst edip Allah'ın kitabı, Rasûlü'nün sünneti ve sahâbenin sözlerini zaafa uğrattılar ve bunları taklit ettikleri kimselerin görüşlerine arz ettiler.Bu delillerden taklit ettikleri kimselerin görüşlerine uygun olanlara boyun eğerek: 'Siz de buna bağlanın', derler. Fakat taklit ettikleri kimsenin sözlerine bu delillerden bazısı muhalefet etse: 'Hasım şöyle şöyle delil getirdi', der ve o delilleri reddederek onunla Allah'a kulluk etmezler.Taklit ehlinin en faziletlileri bile Kitab ve Sünnete uyan delilleri kendi mezheplerine uydurmak için mümkün olan her hileyi yaptılar."[2]

8. Bid'atçılar,sünnete uymazlar ve çıkarttıkları bid'atlarla amel ederler.

Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurmuştur:

"Sünnetle yetinmek, bid'atlarla amel etmekten daha güzeldir."[3]

Yine Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurmuştur:

((إِنَّ لِكُلِّ عَمَلٍ شِرَّةً، وَلِكُلِّ شِرَّةٍ فَتْرَةٌ، فَمَنْ كَانَتْ شِرَّتُهُ إِلَى سُـنَّتِي فَقَـدْ أَفْلَحَ، وَمَنْ كَانَتْ فَتْرَتُهُ إِلَى غَيْرِ ذَلِكَ فَقَدْ هَلَكَ.))

"Kuşkusuz her amelin, (hayır veya şerri isteme konusunda) bir canlılığı ve hırsı vardır. Her canlılığın ve gayretin de bir zaafı ve durgunluğu vardır. Kimin durgunluğu ve zaafı sünnetime uyarsa, mutlaka hidâyeti bulur.Kimin de durgunluğu ve zaafı başka bir şeye uyarsa, helak olur." [4]

---

[1] Bknz: İbn-i Kesir Tefsiri Muhtasarı.
[2] Bknz: İbn Kayyim el-Cevziyye; "Taklid Risâlesi [İ'lâmu'l-Muvakkiîn'den çıkarılarak müstakil basılan bir risâle]".
[3] Bknz: Sahih mevkuf hadistir. Bu hadisi Münzirî Tergib'te kaydeder. Elbânî "sahih mevkuftur" der.
[4] İmam Ahmed, İbn-i Hibban ve Ebu Nuaym Hilye'de tahric etmiştir.Hadisin isnadı sahihtir.

Muhammed b. Sîrîn -Allah ona rahmet etsin- bid'atlardan sakındırarak şöyle demiştir:

"Bir bid'at ortaya koyup ta sünnete başvuran hiç kimse yoktur."[1]

İbn-i Receb -Allah ona rahmet etsin- şöyle demiştir:

"Kendisine Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'in emrinin ulaştığı ve onu bilen her insanın yapması gereken ve onun hakkında vacib olan şudur:

İleri gelen bir âlimin görüşüne aykırı olsa dahi bu emri halka duyurup açıklamak ve onlara nasihat edip, Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'in emrini yerine getirmelerini emretmek."[2]

9. Bid'atçılar,Kur'an ve Sünnetle amel eden selefin yolundan gidenlere ve hadis ehline düşmandırlar.

Şeyhulislam Ebu Osman İsmail es-Sâbûnî -Allah ona rahmet etsin- şöyle demiştir:

"Bid'at ehli olan kimselerin alâmetleri, onların üzerlerinde açıkça görülür. Onların en açık belirtisi; Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'in hadislerini ezberleyen kimselere düşmanlık etmeleri, onları küçümsemeleri, onlara kâfir, zındık, fâsık, haşeviyye, câhil, zâhiriye ve müşebbihe adını vermeleridir. Çünkü onlar, Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'e dair haberlerin ilimle ilgisi olmadığına inanırlar. Onlara göre ilim, şeytanın bozuk akıllarının sonuçları ile karanlık kalplerinin vesveseleri arasında kendilerine telkin etmiş olduğu şeylerdir."[3]

İmam Şâtıbî -Allah ona rahmet etsin- şöyle demiştir:

"... Benim tuttuğum yolu kötülemede kalplerde tiksinti uyandıracak ölçüde ileri gittiler. Ya da beni sünnet dışı bazı fırkalara nisbet etmeye kalktılar. Onların bu şâhitlikleri yazılacak ve kıyâmet günü bunun hesabı kendilerinden sorulacaktır."[4]

10. Bid'atçılar, selefin eserlerinin okunmasına tüm güçleriyle engel olmaya çalışırlar.

İnsanlara, ilimden yoksun ve faydalı olmayan bid'atçıların yazdığı kitap ve risâleleri okuturlar.Okuyanlar genelde bir şey anlamazlar, zaten istenilen de budur.Her sayfasında âyet, hadis ve selef-i salihin sözlerinden okuyana fayda sağlayan selefin yolundan gidenlerin kitaplarını, güya kendilerine tâbi olanların kafaları karışmasın diye kimseye okutmak istemezler.Gerçek şu ki, hak gelince batıl mutlaka zâil olacağından gerçek yüzleri görünecek ve peşlerinden sürükledikleri yığınları sömüremeyeceklerdir.İşte onların korkuları budur. Bu bid'atçıların yurdun her tarafına yayılmış büyük kitapçılarında selefin eserlerinin

[1] Bknz: Muslim, Mukaddime.
[2] Bknz: Elbânî; "Sıfetu Salâti'n-Nebî".
[3] Bknz: Elbânî; "Akidetu's- Selef ve Ashâb'il-Hadis.".
[4] Bkz: İmam Şâtıbî; "el-İ'tisâm"

satılmadığı buna delildir. Hatta o derece ki bid'açılar, ilk müslümanların yazdığı eserler ve tüm ümmetin kabul ettiği Taberî Tefsiri veya Buhârî ve Müslim gibi hadis kitaplarını bile satmazlar. Demek ki gâyeleri ticaret değil,gerçeğin insanlara ulaşmasına engel olmaktır. Yoksa onlar, bu tür kitapları temin edip satarlardı.

11. Bid'atçılar,selefin yolundan gidenleri kötülemek için çirkin lakaplar takarak ayıplarlar.

Allah Teâlâ baskalarını alaya almamamızii ve kötü lakaplar takmamamızı emrederek şöyle buyurmaktadır:

[يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ لَا يَسۡخَرۡ قَوۡمٞ مِّن قَوۡمٍ عَسَىٰٓ أَن يَكُونُواْ خَيۡرٗا مِّنۡهُمۡ وَلَا نِسَآءٞ مِّن نِّسَآءٍ عَسَىٰٓ أَن يَكُنَّ خَيۡرٗا مِّنۡهُنَّۖ وَلَا تَلۡمِزُوٓاْ أَنفُسَكُمۡ وَلَا تَنَابَزُواْ بِٱلۡأَلۡقَٰبِۖ بِئۡسَ ٱلِٱسۡمُ ٱلۡفُسُوقُ بَعۡدَ ٱلۡإِيمَٰنِۚ وَمَن لَّمۡ à فَأُوْلَٰٓئِكَ â ٱلظَّٰلِمُونَ ١١ Z] سورة الحجرات الآية: ١١]

"Ey îmân edenler! Bir topluluk bir diğerini alaya almasın. Belki onlar kendilerinden daha iyidirler.Kadınlar da diğer kadınları alaya almasın. Belki onlar kendilerinden daha iyidirler. Birbirinizi karalamayın, birbirinizi (kötü) lakaplarla çağırmayın. Îmândan sonra fâsıklık ne kötü bir namdır! Kim de tövbe etmezse, işte onlar zâlimlerin ta kendileridir."[1]

Bid'atçıların hepsi bu âyeti hiçe sayarcasına birleşmişler, Kitab ve Sünnet ile amel eden insanlara kötü lakaplar takmışlardır.

Nitekim Şeyhulislam İbn-i Teymiyye -Allah ona rahmet etsin- bu konuda şöyle demiştir:

"Ehli Sünnet imamlarının ayıplanması, eğer herhangi bir ayırım yapmaksızın hadis rivâyet etmelerinden dolayı ise, onların karşısındakiler de insanların, doğruluk derecesi bilinmeyen, aksine bâtıl olduğu apaçık belli olan boş söz ve görüşleri en fazla söyleyen kimselerdir. Eğer bu ayıplama, Ehli Sünnet arasında hak ile bâtılı, sahih ile zayıfı ayırt edemeyen halk tabakasının bulunmasından dolayı ise, şu hatırdan çıkarılmamalı ki, her fırkanın tabileri arasında insanların en câhil ve en kâfir topluluklar çıkmıştır. Kaldı ki Ehli Sünnet'in halk tabakası namazlarla mescitleri imar eden, zikir ve duâlarda bulunan, Beytullah'ı hacceden, Allah yolunda cihad eden, doğruluk, emânet ve yeryüzündeki her türlü hayrın sahibi olan kimselerdir. Apaçık görüleceği üzere, Sünnet düşmanları her türlü kötülemeyi hak etmiş kişilerdir. Ehli Sünnet ise bu durumdan tamamen uzaktır.Artık bu durumda halka düşen görev Allah Teâlâ'nın sadece Ehli Sünnet'e mahsus kıldığı ve onlar dışında kimsede bulunmayan Nebevî mirasla ilgili hususlarda Ehli Sünnet'e yönelmektir."[2]

[1] Hucurât Sûresi: 11
[2] Bkz: "İbn-i Teymiyye Külliyâtı" c: 4, s: 89.

12. Bid'atçılar, tekfirde acelecidirler.

Bid'atçılar insanları tekfir etmek için hatalarını gözetlerler.

Nitekim Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- onları şöyle haber vermiştir:

((إِنَّ أَخْوَفَ مَا أَخَافُ عَلَيْكُمْ رَجُلٌ قَرَأَ الْقُرْآنَ حَتَّى إِذَا رُئِيَتْ بَهْجَتُهُ عَلَيْهِ، وَكَانَ رِدْءًا لِلْإِسْلَامِ، انْسَلَخَ مِنْهُ وَنَبَذَهُ وَرَاءَ ظَهْرِهِ، وَسَعَى عَلَى جَارِهِ بِالسَّيْفِ وَرَمَاهُ بِالشِّرْكِ .)) [السلسلة الصحيحة، الحديث: 3201]

"Gerçekten ben sizin için en çok şu kimseden endişe ederim: Kur'an okur, Kur'an'ın güzelliğini tam üzerinde yansıttığı ve İslâm'a yardımcı olduğu bir zamanda İslâm'dan çıkar ve onu arkasına atar, komşusuna kılıç çeker ve onu şirkle itham eder."[1]

Yine Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurmuştur:

((الْخَوَارِجُ كِلَابُ النَّارِ.)) [رواه ابن ماجه وصححه الألباني]

"Haricîler cehennem köpekleridir."[2]

Seleften Ebu Âliye -Allah ona rahmet etsin- şöyle demiştir:

"Allah Teâlâ bize iki nimet vermiştir.Hangisi daha iyi bilemiyorum:Bizi İslâm'a hidâyet etmesi mi yoksa Hurûriyyeden (Haricîlerin bir kolu) olmamamız mı."

"Hariciler,müslümanları günahları sebebiyle ilk tekfir edenlerdir.Çıkardıkları bid'atlarla kendilerine karşı gelenleri de tekfir eder, kanlarını ve mallarını helâl sayarlar.Zaten bu tutum bid'atçıların özelliğidir, bir bid'at çıkarırlar, ona karşı gelenleri de tekfir ederler. Ehli Sünnet ve'l-Cemaat ise Kitab ve Sünnet'e tâbi olur. Allah Teâlâ ve Elçisi -sallallahu aleyhi ve sellem-'e itaat, hakka ittiba ve halka merhamet ederler."[3]

Günümüzdeki bu cehennem köpeklerinin ismi, tekfircilerdir.

Aziz kardeşim! Bu seni yanıltmasın. Zirâ onların hareketleri haricîlerle aynıdır.

13. Bid'atçılar, Sünnet âlimlerini aşağılayıp karalarlar.

Sünnet âlimlerini,güncel ve siyasî meseleleri bilmemekle suçlarlar.Oysa günümüzdeki birçok fırka ve gruplar bu sünnet âlimleri sayesinde yollarına devam edebilmektedirler. Mesela onlardan biri şöyle demektedir:

---

[1] Bknz: Elbânî; "Silsiletu'l-Ehâdîsi's-Sahiha"; hadis no: 3201.
[2] Bknz: İbn-i Mâce.Mukaddime, hadis no: 173. Elbânî; "Sahih-u İb-i Mâce"'de "hadis sahihtir" demiştir.
[3] Bkz: "İbn-i Teymiyye Külliyâtı" c: 3, s: 235.

"Nerde bir zayıf hadis görsem, tüylerim diken diken olur, bunu Şeyh el-Albani'ye borçluyum."

Ben bu sözün sahibinin talebesi mesabesinde olan birinden haktan başka bir şey olmayan Selefiyye'ye sövdüğünü gördüm. Düşünebiliyor musunuz hocaları selefî âlimlerin gayretleriyle akidesini düzeltmekte, talebeleri ise o şeyhlere sövmektedirler.Bu ne insafsızlıktır? Allah onları islah etsin.

14. Bid'atçıların kimlerle oturup kalktıkları, onların kimler olduklarını gösterir.

Bu bid'atçıları tanımada selefin altın bir kuralıdır. Dünyanın her köşesinde sünnet ehli kendilerini ve fikirlerini gizleyen bid'atçıları tanımada bu metodu uygulamışlardır: Şayet bir kişinin gittiği yoldan şüphedeyseniz ve size zarar vermesinden endişe ediyorsanız, o zaman bu kişinin arkadaşlık yaptığı insanlara bir bakınız. Bu yolla o kişiyi daha iyi tanıyabilirsiniz. Şayet hadis ehli selefilerle arkadaşlık yapıyorsa, bu kişinin gittiği yol doğrudur,ama değişik fikirlerde olan bid'at ehli ile arkadaşlık yapıyorsa biliniz ki, o da onlardandır.

Selefin şu sözlerini aklınızdan çıkarmayınız:

İmam Evzâî -Allah ona rahmet etsin- şöyle demiştir:

"Bid'atlarını bizden gizleyen kimse, arkadaşlarını bizden gizleyemez."[1]

Muaz b. Muaz, Yahya b. Saîd'e -Allah ikisine de rahmet etsin- şöyle demiştir:

"Ya Eba Saîd! Bir kişi fikirlerini gizlese bile (bize) evlâdından, arkadaşlarından ve toplantılarından dolayı saklı kalamaz."[2]

15. Bid'atçılar, selef akidesini yanlış yorumlarla bozmaya çalışırlar.

Onlar şöyle derler:

"Bizim yaptığımız değişik bir yorumdur."

Bazen de; "güncel olayların içyüzünü idrak etmekten uzaklar" demek sûretiyle tahriflerine meşruiyet kazandırmaya çalışırlar. Selefin şu sözlerini unutmamanız gerekir:

Fudayl b. İyâd -Allah ona rahmet etsin- şöyle demiştir:

"Allah rızası için yapılıp da Allah'ın istediği şekilde yapılmayan amelleri, Allah Teâlâ kabul etmez. Yine, Allah'ın istediği şekilde yapıp da Allah rızası için yapılmayan amelleri Allah kabul etmez. Allah Teâlâ, ancak kendi rızası gözetilerek ve Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'in sünnetine uygun olarak yapılan amelleri kabul eder."

---

[1] Bkz: "el-İbâne"; c: 2, s: 476

[2] Bkz: "el-İbâne"; c: 2, s: 437

İmam Mâlik -Allah ona rahmet etsin- şöyle demiştir:

"Bu ümmetin ilk müslümanları ne ile islah olduysa, sonu da öylece islah olur."

İbn-i Kesir -Allah ona rahmet etsin- şöyle demiştir:

"…kabul edilecek amel için iki şart vardır: Birincisi, kesin olarak hâlis bir biçimde Allah için olması, diğeri ise, doğru yani şeriate uygun olmasıdır. Ne zaman halis olur da doğru olmazsa (yani sünnete uygun olmazsa) kabul edilmez."[1]

16. Bid'atçılar, yönetime karşı sürekli isyana çağırırlar.

Bid'atçıların alametlerinden birisi de, yöneticiler müslüman olsalar ve İslâm ile hükmetseler bile,yönetime karşı sürekli isyana çağırmalarıdır.Nitekim bu isyanlarına İslâm ile hükmeden raşid halife Ali'ye -Allah ondan râzı olsun- isyan eden Hâricîler gibi, Emri bi'l-Ma'ruf ve Nehyi an'il-Münker yaptıklarını gerekçe gösterirler.

17. Bid'atçıların kitaplarını ve derslerini etrafa dağıtırlar.

Değerli âlim Abdulzziz b. Baz'a -Allah ona rahmet etsin-:

"Bid'atçıları öven ve tavsiye eden kimse hakkında, bid'atçılara uygulanan kuralı mı uygulamak gerekir?"

Diye sorulduğunda o şöyle cevap vermiştir:

"Hiç şübhesiz ki evet. Kim onları över ve tavsiye ederse, onlara dâvet etmiş olur. Bu kişi bid'ata çağırmıştır. Hâlimizi, Allah'a havâle ederiz."

18. Bid'atçılarda aslolan, kalabalık olmaktır.

Gruplarına çok sayıda insan çekmeye çalışırlar.Dâvet ettikleri insanların akidelerini düzeltme çabasına girmezler veya bu insanların niyetlerini araştırmazlar.Şu prensibi uygulayarak insanlara çağrı yapadırlar:

"İttifak ettiğimiz konularda beraber çalışalım, ihtilaf ettiğimiz konularda birbirimize tolerans gösterelim."

Fakat bu yanlış bir metottur. Zirâ müslümanlar ihtilaf ettikleri meselelerde Kitab ve Sünnete başvurmaları gerekir. Çünkü Allah Teâlâ bu konuda şöyle buyurmuştur:

[يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓاْ أَطِيعُواْ ٱللَّهَ وَأَطِيعُواْ ٱلرَّسُولَ وَأُوْلِي ٱلۡأَمۡرِ مِنكُمۡۖ فَإِن تَنَٰزَعۡتُمۡ فِي شَيۡءٖ
فَرُدُّوهُ إِلَى ٱللَّهِ وَٱلرَّسُولِ إِن كُنتُمۡ تُؤۡمِنُونَ بِٱللَّهِ وَٱلۡيَوۡمِ ٱلۡأٓخِرِۚ ذَٰلِكَ â وَأَحۡسَنُ تَأۡوِيلًا ٥٩ Z

[سورة النساء الآية: ٥٩]

---

[1] Bkz: "İbn-i Kesir Tefsiri"; c: 1, s: 231

"Ey îmân edenler! Allah'a itaat edin. Rasûle itaat edin (hak olarak getirdiği şeylere uyun.) Sizden olan (müslüman) idârecilere (Allah'a isyanı emretmedikçe) itaat edin. Aranızda herhangi bir konuda anlaşmazlığa düşerseniz, gerçekten Allah'a ve âhiret gününe inanıyorsanız, o konuda hüküm vermek için, onu Allah'(ın kitabı Kur'an)a ve elçisi (Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-'in sünneti)ne götürün. Allah'(ın kitabı Kur'an)a ve elçisi (Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-'in sünneti)ne götürmek; sizin için (ayrılığa düşüp görüşlerinizle hareket etmenizden) daha hayırlı, sonuç bakımından da daha güzeldir."[1]

İbn-i Kesir -Allah ona rahmet etsin- bu âyetin tefsirinde şöyle demiştir:

"Allah Teâlâ'nın bu emri, insanların gerek dinin usûlüne, gerekse fürûuna dâir ihtilâfa düştükleri her hususta, Allah'ın kitabına ve sünnete dönmeleri gerektiğine delâlet etmektedir."[2]

19. Bid'atçılar, fikirlerini zayıf veya uydurma hadislerle sürekli desteklemeye çalışırlar.

Elbânî -Allah ona rahmet etsin- şöyle demiştir:

"Zayıf hadisleri delil geöstermek ve onları Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'e nisbet etmek, câiz değildir.Bizde, bu gibi hadislerle amel etmek, câiz değildir. Bu, İbn-i Teymiyye ve başkaları gibi ilim ehlinden bir topluluğun görüşüdür. Uydurma ya da aslı olmayan hadislerin durumu fakihlerden bazısına gizli kalmış, onlar da bu uydurma hadislerin üzerine birtakım hükümler bina etmişlerdir. Bu hadisler, bid'atların ve işlerin sonradan uydurulanlarının özüdür."[3]

20. Bid'atçılar, hep hikâyeler anlatırlar.

Onların sohbet ve toplantılarında sürekli hikâye ve menkıbeler anlatılır. Bunlar ne doyurucudur, ne de açlığı gidericidir. Akide ve ibâdette herhangi bir faydası olmayan bu tür meclisler hakkında selef âlimleri sürekli uyarmıştır.

Nitekim Amr b. Zurâre -Allah ona rahmet etsin- şöyle demiştir:

"Birgün ben mescitte kıssa anlatırken Abdullah b. Mes'ud -Allah ondan râzı olsun- başıma dikildi ve:

- Ey Amr! Sen sapık bir bid'at çıkardın. Yoksa sen Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem- ve ashâbından daha mı doğru yoldasın?' diye azarladı.Sonra herkesin etrafımdan dağıldığını, sonunda kimsenin yanımda kalmadığını gördüm."[4]

---

[1] Nisâ Sûresi: 59
[2] Bknz: İbn-i Kesir Tefsiri
[3] Bknz: Haccetu'n-Nebî'den naklen el-Halebî "Yöntem Bağlamında Bid'atlar" adlı kitabından.
[4] Taberânî rivâyet etmiş, Elbânî de "Hadis, sahih liğayrihi" demiştir.

Sâlim -Allah ona rahmet etsin- şöyle demiştir:

"İbn-i Ömer -Allah ondan ve babasından râzı olsun- mescitten çıkınca şöyle dedi: 'Beni hikâyelerinizden başka bir şey dışarı çıkarmamıştır."

İmam Mâlik -Allah ona rahmet etsin- şöyle demiştir:

"Mescitte hikâyeler anlatılmasını sevmiyorum. Belki onlarla oturuyorsunuzdur, hiç şüphesiz bu hikâyeler bid'attır."

21. Bid'atçılar, gizli çalışırlar ve bazı şeyleri toplumdan gizlerler.

Bid'atçıların gruplarına insan toplarken herkesi dâvet ettikleri umumî toplantıları ve sonraları bazıları bu grupla âşina olunca herkesin katılamadığı dışa kapalı yapılan bazı toplantılar yaptığını duyarsınız. Bunların sapıklık üzere toplandığından şüpheniz olmasın.:

Ömer b. Abdulaziz -Allah ona rahmet etsin- şöyle demiştir:

"Halkın geneli, uzak tutulan dînî gizli toplantılar düzenleyen bazı insanlar görürsen bil ki bunlar sapıklık üzere toplananlardır."

Bunlar, bid'atçılar hakkında toplayabildiğim bazı alamet ve vasıflarıdır.Her geçen gün yeni yeni bid'atlar icad edildiğinden dolayı, bid'atçıların alametleri, sadece yukarıda zikrettiklerimizle sınırlı değildir. Bunu da göz önünde bulundurmalısınız.

Selefin bid'atlara ve bid'atçılara karşı bazı tavır ve tutumları:

İbn-i Ömer -Allah ondan ve babasından râzı olsun- şöyle demiştir:

"İnsanlar onu güzel görseler de, her bid'at sapıklıktır."[1]

İbn-i Mes'ud -Allah ondan râzı olsun- şöyle demiştir:

"İttiba edin, bid'at çıkarmayın. Size yetecek kadar mutlaka verilmiştir. Zirâ her bid'at sapıklıktır."[2]

İmam Evzâî -Allah ona rahmet etsin- şöyle demiştir:

"Sünnetin yolunda sabırlı ol ve senden öncekilerin durduğu yerde sen de dur. Onların konuştuğu yerde sen de konuş ve onların uzaklaştığı şeylerden sen de uzaklaş. Selef-i sâlihin yoluna uy, onlara yeten sana da yeter."[3]

İmam Şâfiî -Allah ona rahmet etsin- şöyle demiştr:

"Ben, hadis ashâbından bir adamı gördüğüm zaman, sanki Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'in ashâbından birisini görmüş gibi oluyorum.Ne zaman bid'at ehlinden birisini görsem munâfiklardan birisini görüyor gibi olurum."[4]

---

[1] Bknz: el-Lâlikâî ve İbn-i Batta, sahih bir senedle rivâyet etmişlerdir.
[2] Bknz: Ebu Hayseme, el-İlm, sahih bir senedle rivâyet etmiştir.
[3] Bknz: el-Lâlikâî, sahih bir senedle rivâyet etmiştir.
[4] Bknz: Kadi Iyâd, "eş-Şifâ".

Süfyân es-Sevrî -Allah ona rahmet etsin- şöyle demiştir:

"Bir kimse herhangi bir bid'atı işitirse, o işlenen bid'atı gittiği yerlerde anlatmasın, o bid'atı gittiği yerlerdeki kimselerin gönüllerine aktarmasın."[1]

İmam Nevevî -Allah ona rahmet etsin- şöyle demiştir:

"Dünyada nerede bir bid'atçı varsa, o mutlaka hadis ehline kin besler. Kişi bid'ata saplanınca, hadisin tadı onun kalbinden çıkar."[2]

Sözlerimizi, İmam Zehebî'nin -Allah ona rahmet etsin- şu veciz sözleriyle bitirelim:

"Allahım! Kalplerimizi, Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'in temiz sünnetiyle ihya et. Bizi muvaffak kılmak için yardımını gönder. Bir an bile olsa bizi nefislerine güvenenlerden eyleme. Bizi sırat-ı mustakime ilet, bizi çirkin amellerin ve bid'atların açık ve gizli olanından uzak tut." Allahumme âmin

Salât ve selâm, Peygamberimiz Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-'in ve onun âile halkının üzerine olsun.

Ve duâmızın sonu âlemlerin Rabbine hamdolsun...

---

[1] Bknz: Beğavî, "Şerhu's-Sünneh"
[2] Bknz: İmam Nevevî; "Tezkire"